Prevalença del tabaquisme en pacients ingressats a mitja i llarga estada psiquiàtrica

Blanco Hernández M, López Garcia P, Santonja Serra R, Forns Nadal M, Hurtado Ruiz G, Pagerols Hernàndez J
Centres Assistencials Dr. Emili Mira i López (CAEML) (INAD), Parc de Salut Mar, Santa Coloma de Gramenet, Barcelona

Introducció i Objectius

El tabaquisme és una de les primeres causes de morbi-mortalitat evitable al món occidental. Dels factors de risc cardiovasculars, el tabaquisme i la hipercolesterolèmia són els que estan més associats a la disminució de l'esperança de vida en pacients psiquiàtrics i ambdós poden ser tractats amb una bona intervenció. El present estudi pretén determinar la incidència de tabaquisme en els pacients de mitja-llarga estada psiquiàtrica dels CAEML, per tal de poder crear programes de tabaquisme dirigits a aquesta població.

Material i Mètodes

Estudi descriptiu, amb una mostra de pacients de mitja i llarga estada del nostre centre (n=148). Es recullen dades sociodemogràfiques (sexe, edat, estat civil, residencia, classe social, ètnia, treball, estudis, problemes psicosocials, unitat d'ingrés, temps d'ingrés a mitja-llarga estada), clíniques (antecedents somàtics, al·lèrgies farmacològiques, intents autolítics, diagnòstic psiquiàtric, agressivitat, hàbits tòxics, història tabàquica, tractament prescrit, efectes secundaris) i psicometría amb escala del Test de Fargerström. S'analitzen les dades amb el programa SPSS.

Resultats

De la mostra a estudiar, més del 95% són TMS i d'ells predomina el diagnòstic d'esquizofrènia (70%) que junt amb altres psicosis augmenta el percentatge al 77,7%. El 78,4% dels pacients ingressats són fumadors en el moment actual i el consum de tabac és realment elevat. Tot i que els resultats mostren una mitjana de 18 cigarretes al dia podem estimar que el consum és més alt, acostant-se més cap als dos paquets diaris (veure apartat de limitacions). L'inici tabàquic és molt precoç, la majoria abans dels 16 anys. Més del 95% d'ells mai se'ls ha ofert tractament pel tabaquisme al llarg de la seva vida.

Resultats de la mostra **(N=148)**

		Percentatge (%)
Sexe	Home	74,3
	Dona	25,7
Fumadors	Si	78,4
	No	19,6
Tractaments previs de deshabituació tabàquica	Si	3,4
	No	95,9

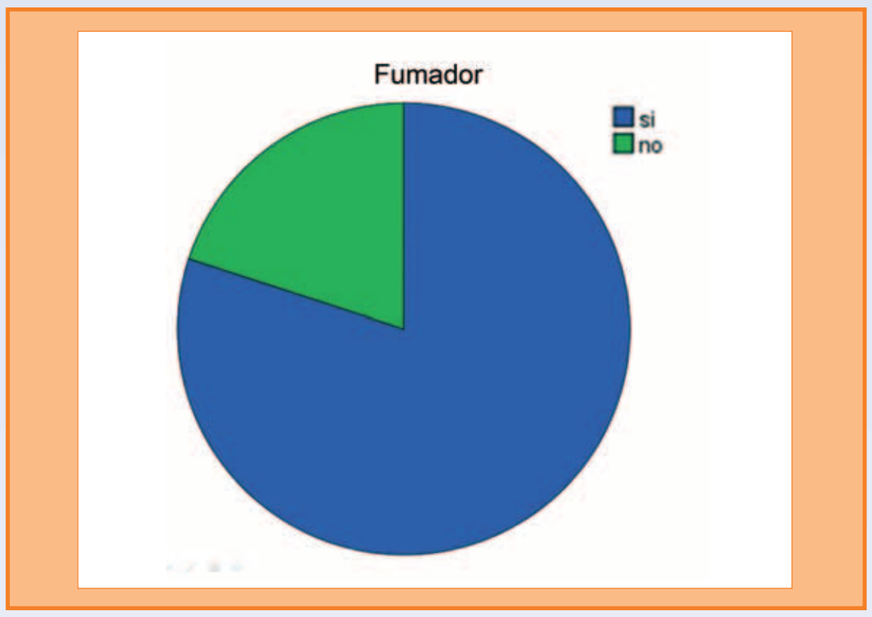

	Mínim	Màxim	Mitjana	Desv. típ.
Edat d'inici de l'hàbit tabàquic	10	29	15,42	5,298
Número de cigarretes al dia	5	50	18,19	8,451

Diagnòstic Principal

	Freqüència	Percentatge (%)
Esquizofrènia i altres psicosis	115	77,7
Depressió major	5	3,4
Trastorn Bipolar	3	2
Trastorn límit personalitat	10	6,8
Altres TP	15	10,1
Total	148	100

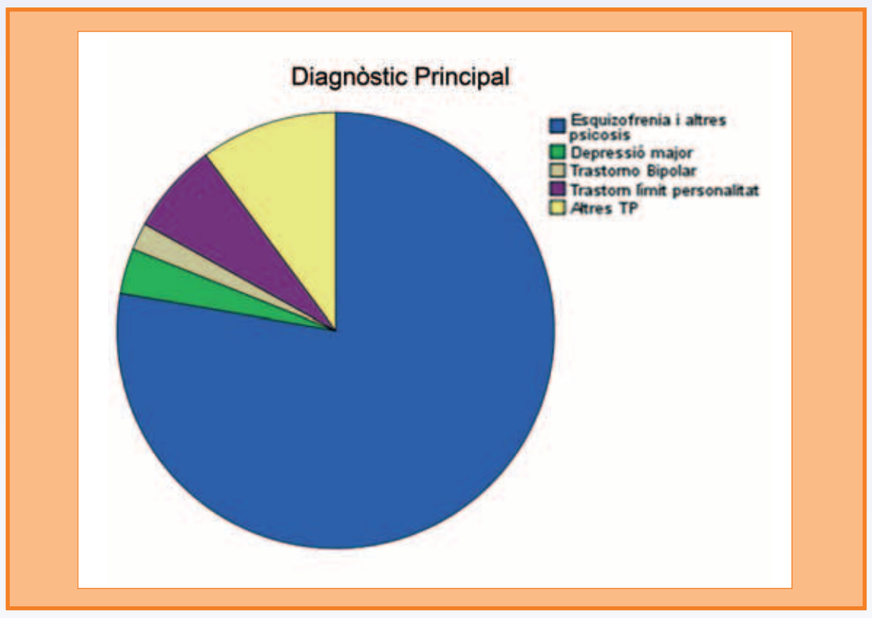

Limitacions

Hi ha un biaix en els resultats (nº de cigarretes/dia) ja que els pacients tendeixen a minimitzar el consum tant pels problemes amnèsics com per les dificultats cognitives pròpies de la patologia de base. Hi ha pèrdues de menys d'un 5% de pacients per no voler participar o per falta de registre a la història clínica de les variables a estudiar.

Conclusions

Existeix una alta proporció de pacients fumadors entre el pacients psiquiàtrics ingressats a mitja i llarga estada del nostre centre, amb un consum elevat i de llarga evolució. A la gran majoria mai se'ls ha ofert un tractament pel tabaquisme.
És per tant necessari atendre el tractament de l'addicció a nicotina d'aquests pacients i aprofitar la oportunitat que ofereix l'ingrés hospitalari per vehiculitzar aquesta ajuda.

Bibliografia

- McCreadie, RG; Diet, smoking and cardiovascular risk in people with schizophrenia: descriptive study. Br J Psychiatry 2003; 183 ():534-9.
- Bobes, J; Arango, C; Garcia-Garcia, M; Rejas, J. Healthy lifestyle habits and 10-year cardiovascular risk in schizophrenia spectrum disorders: an ana. Schizophr Res 2010; 119 (1-3):101-9.
- Bernardo, M; Cañas, F; Banegas, JR; Casademont, J; Riesgo, Y; Varela, C; Prevalence and awareness of cardiovascular risk factors in patients with schizophrenia: a cross-sect. Eur Psychiatry 2009; 24 (7):431-41.

Centre Dr. Emili Mira
Parc de Salut MAR Barcelona